

Hogeschool van Amsterdam

hbo-master Pedagogiek

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-masteropleiding Pedagogiek van Hogeschool van Amsterdam. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Hogeschool van Amsterdam is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2012 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 27 en 28 november 2012.

Het visitatiepanel bestond uit:

Dr. R. Klarus (voorzitter, domeindeskundige)

Prof. dr. R.H. Mulder (domeindeskundige)

Drs. K.H. Loggen (domeindeskundige)

Mw. N.M.B. Peters (studentlid)

Mw. ir. M. Dekker-Joziase, senior auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2012*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen. Tijdens de bezoekdag heeft het panel de steekproef afstudeerwerkstukken uitgebreid met de laatste tien door de opleiding beoordeelde eindwerkstukken.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 25 maart 2013

Panelvoorzitter

Dr. R. Klarus

Panelsecretaris

ir. M. Dekker-Joziase

Samenvatting

De masteropleiding Pedagogiek (twee jaar, deeltijd) richt zich op werkende, educatieve en opvoedkundige beroepsbeoefenaars met een bachelorniveau die zich willen ontwikkelen naar het masterniveau. De opleiding komt voort uit de voormalige Hoger Kaderopleiding Pedagogiek (HKP). De opleiding kent twee uitstroomprofielen: Onderwijs & Zorgarrangementen (OZ) en Leren & Innoveren (LI). Sinds de curriculumvernieuwing in 2007 is het studentenaantal verviervoudigd.

De afgestudeerden vervullen een leidinggevende en/of coördinerende rol in een school, onderwijs- of pedagogische organisatie en kunnen op basis van onderzoek een bijdrage leveren aan de verbetering of innovatie van hun beroepspraktijk. De master Pedagogiek is een brede opleiding waarin professionals uit verwante beroepsvelden elkaar treffen, stimuleren en wederzijds beïnvloeden.

Standaard 1: wat beoogt de opleiding? (eindkwalificaties)

Het panel constateert dat de opleiding relevante landelijke beroeps- en opleidingsprofielen hanteert, passend bij het opleidingsdomein Onderwijs en Opvoeding. De landelijke ontwikkelingen worden besproken met het werkveld en worden opgenomen in het curriculum. De opleiding leidt op voor brugfuncties tussen onderwijs en zorg. Studenten leren vanuit hun professie in onderwijs of zorg meer ketengericht te denken en te handelen bij de aanpak van problemen in onderwijs- of zorgsetting. Daarbij wordt onder andere gericht op leiderschap, innovativiteit, onderbouwing van het beroepsmatig handelen vanuit theoretische kaders, vertaling naar praktijkgericht onderzoek, zelfstandigheid, inter-professionaliteit en creativiteit. Het panel is van mening dat dit aansluit bij de Dublin-descriptoren voor het masterniveau en bij de beroepsgerichtheid van het hbo.

De opleiding is gestart met het versterken van de relatie tussen het onderwijs en de beroepspraktijk van de student. Ook internationalisering en alumni beleid zijn twee aspecten die de opleiding oppakt en die nog verder vorm moeten krijgen.

Het panel beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

Standaard 2: hoe realiseert de opleiding dit? (onderwijsleeromgeving)

De opleiding heeft een lange historie. Het profiel Leren en Innoveren is ingedaald in de masteropleiding Pedagogiek. De opleiding is sterk gegroeid in studentenaantal, met daarmee gepaard gaande groei van het docententeam. Dit heeft geleid tot veel gerichte wijzigingen in de opleidingsorganisatie, -opzet en -inhoud.

Het panel is van mening dat het vernieuwde onderwijsprogramma een goede basiskennis en onderzoeksvaardigheden biedt passend bij LI- en OZ-richtingen. Studenten kiezen vanuit hun eigen beroepservaring voor de LI of OZ-richting. In het onderwijs wordt door gerichte werkvormen gezorgd voor voldoende gemeenschappelijke basis ten aanzien van pedagogiek. Studenten moeten verplicht ervaringen uit beide richtingen uitwisselen. Op een aantal punten kan het onderwijs worden verstevigd, bijvoorbeeld de kennis en het gebruik van wetenschappelijke literatuur. Dit kan meer worden benadrukt in de onderzoekslijn en in de eisen die aan studentproducten worden gesteld.

De voorzieningen en personele kwaliteiten zijn toereikend om dit te realiseren. De vaardigheden gericht op begeleiding van onderzoek in de afstudeerfase kunnen worden versterkt door meer uitwisseling en afstemming in het docententeam. De opleiding zet daartoe reeds stappen.

Het panel constateert dat de opleiding oog heeft voor de kwaliteit van de opleiding en de studeerbaarheid voor de student. Dit is een continu proces. Het benodigde kwaliteitsbesef en de inzet is er. Het panel ziet dit als belangrijke aanwezige voorwaarde voor de verdere ontwikkeling en continuering van het onderwijsprogramma.

Het panel beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

Standaard 3: Worden de doelstellingen behaald? (toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties)

Het panel oordeelt dat de opleiding voldoende basiskwaliteit realiseert. Daarbij wordt opgemerkt dat de ondergrens voor voldoende niveau iets omhoog kan worden getrokken.

Het panel constateert dat de toetsing is aangescherpt in de voorgaande jaren. Dit is doorgevoerd tot in de afstudeerfase (vernieuwde afstudeerhandleiding en toetscriteria).

Aangezien de door het panel beoordeelde werkstukken van voor deze aanscherping dateren, heeft het panel de concrete toepassing van de aangescherpte beoordeling nog niet kunnen vaststellen. Het panel vindt dat de werkstukken die zij steekproefsgewijs heeft ingezien (25 stuks) voldoen aan basiskwaliteit. Bij twee werkstukken was dit niet het geval.

Gezien de sterke verbetering van de toetsing en gezien het feit dat wordt voorzien in de nodige borging (opleidingscommissie, examencommissie, samenwerking lectoraat en instellen externe beoordelaars), heeft het panel er vertrouwen in dat de versterkingen zullen doorzetten in de eindbeoordeling van het lopende afstudeercohort 2012-2013.

De opleiding heeft in de voorgaande twee jaar een duidelijke inzet tot verbetering getoond. De verbeterlagen zijn gaande en moeten worden afgerond. Het panel heeft het vertrouwen dat met de nieuwe opzet voor het afstuderen (combinatie eindwerkstuk (rol 1 en 5) en eindbeoordelingsgesprek (rol 2, 3 en 4)) studenten in de volle breedte en diepte zullen worden getoetst.

De bevestiging van de meerwaarde van de afgestudeerden blijkt uit het feit dat afgestudeerden andere functies en taken in hun onderwijs- of zorgorganisatie verkrijgen. Studenten en afgestudeerden geven aan dat zij meer vanuit een onderzoekende houding vraagstukken binnen hun werkorganisatie aan kunnen pakken en dit ook meer kunnen uitdragen naar collega's.

Het panel beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

Concluderend is het panel van mening dat de opleiding basiskwaliteit levert en heeft zij voldoende verbetermaatregelen en aanscherpingen in toetsing gezien om vertrouwen uit te spreken in het niveau van de opleiding.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	9
2	Beoordeling	11
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	11
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten	19
3	Eindoordeel over de opleiding	25
4	Aanbevelingen	27
5	Bijlagen	29
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	31
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	33
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	35
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	43
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	45
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	47
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	49

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Pedagogiek
2. Registratienummer opleiding in CROHO	44113
3. Oriëntatie en niveau	hbo; master
4. Aantal studiepunten	75 EC
5. Afstudeerrichting(en)	Uitstroomprofiel Onderwijs&Zorgarrangementen (OZ) Uitstroomprofiel Leren & Innoveren (LI)
6. Variant(en)	Deeltijd
7. Locatie(s)	Amsterdam
8. AD-programma*	Nvt
9. Registratienummer AD in CROHO	Nvt
10. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: oktober 2007 Besluit NVAO: 14 april 2008
11. Code of conduct	http://www.international.hva.nl/about/legal-affairs

*) Associate Degree, indien van toepassing

Administratieve gegevens van de instelling

12. Naam instelling	Hogeschool van Amsterdam.
13. Status instelling	Bekostigd
14. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	NB

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

1. In- door- en uitstroomgegevens van – zo mogelijk – de laatste zes cohorten

Kwantitatieve gegevens over de opleiding								
In- door- en uitstroomgegevens								
Cohorten ¹	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aantal instromers	6	3	11	29	43	40	35	44
Na 1 jaar	5	3	9	21	33	32	26	
Rendementen cohorten 2003 t/m 2011								
Aantal afgestudeerden na 2 jaar	1	2	3	10	27	13	nvt	nvt
In %	16%	67%	27%	34%	63%	33%	nvt	nvt
Aantal afgestudeerden na 3 jaar	2	3	4	18	31	nvt	nvt	nvt
% afgestudeerden na 3 jaar	20%	100%	44%	62%	72%	nvt	Nvt	nvt

¹ Bron: Studentenadministratie

2. gerealiseerde docent-studentratio

Docentkwaliteit	
PhD	40% (6 van 15)
WO-ma	93% (14 van 15)
Hbo-ma	7% (1 van 15)

Docent-studentratio
Ratio: 1: 32.3 Het aantal studenten is 84

3. gemiddeld aantal contacturen² per fase van de studie (een fase kan bijvoorbeeld aangegeven worden in reguliere studie jaren, de stage en de afstudeerperiode).

Gemiddeld aantal contacturen
Leerjaar 1: 6 uur per week
Leerjaar 2: 6 uur per week

Vorige visitatie

De opleiding heeft in 2008 een positief besluit ontvangen van de NVAO. Tijdens de vorige visitatie zijn de volgende aandachtspunten geadresseerd:

- explicitering van competenties en leerdoelen in de studiehandleidingen;
- de mate waarin de samenhang tussen de verschillende programmaonderdelen tot uiting komen in het coachings- en portfoliotraject;
- verbetering van de organisatie en communicatie binnen de opleiding door de nieuw te benoemen programmaleider;
- de voorgenomen verlaging van de studieomvang van 90 EC naar 75 EC;
- aanscherping van het gebruik van beoordelingsformulieren, met name bij herkansingen;
- betere aansluiting van de begeleiding op de behoeften van studenten;
- de participatie van stakeholders en met name alumni.

² De opleiding hanteert als definitie voor 'contactuur': klokuren besteedt aan hoorcolleges, werkcolleges, gastcolleges, SLB-contacturen en individuele begeleiding bijvoorbeeld voor onderzoek.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De masteropleiding Pedagogiek is een brede, tweejarige deeltijdopleiding waar professionals uit verwante pedagogische beroepsvelden elkaar treffen en beïnvloeden en, door het combineren van verschillende perspectieven, komen tot vernieuwende inzichten. Studenten zijn werkende hbo-professionals in de sector onderwijs en opvoeding die hun praktijkkennis willen benutten om zichzelf te ontwikkelen en de pedagogische praktijk te versterken.

Studenten moeten minstens twee jaar werkzaam zijn in het opvoedkundig en/of educatieve werkveld. Studenten kunnen kiezen voor de profilering Onderwijs & Zorgarrangementen (OZ, bruggenbouwer tussen pedagogisch werkveld en de onderwijspraktijk) of de profilering Leren & Innoveren (LI, gericht op onderwijsverbetering en innovatie).

De opleiding speelt in op de vraag naar mastergeschoolde pedagogen en docenten die de brug kunnen slaan tussen onderwijs en zorg (vangnet rond kinderen en jongeren) en hun handelen kunnen verantwoorden vanuit theorie (evidence based practice) en praktische effectiviteit (practice based evidence). Doel is innovatie, kennisontwikkeling, kwaliteitsverbetering en professionalisering binnen onderwijs en zorg. Dit vereist een inter-professionele onderzoekende houding.

De opleiding sluit aan bij het landelijk beroeps- en competentieprofiel Master Pedagogiek (2006). De daarin benoemde competenties zijn uitgewerkt naar vijf beroepsrollen. De profileringen zijn landelijk getoetst aan nationale en internationale (Europese) standaarden en de basisbekwaamheden van de leraar, respectievelijk pedagoog (wet BIO). In 2010-2011 is het landelijk profiel binnen het landelijk platform Masteropleidingen Pedagogiek geactualiseerd, met meer specifieke benoeming van het masterniveau (Expertrol en Onderzoeksrol, spiegeling aan Dublin descriptoren). Er is meer aandacht voor onderzoek en het onderbouwen van het handelen vanuit theorie. De opleiding participeert in deze ontwikkelingen en past de koppeling naar onderwijsmodulen aan (standaard 2).

Het panel constateert dat het profiel OZ voortbouwt op de voormalige HKP³. Daarbij is het profiel LI ontwikkeld. Beide profielen bouwen voort op een gemeenschappelijke kennisbasis.

³ HKP: Hoger Kaderopleiding Pedagogiek

Binnen de profielen wordt de focus gelegd bij de rol van de docent/pedagoog in de eigen organisatie en de mogelijkheden tot samenwerking en vernieuwing van onderwijs en zorgarrangementen. De opleiding legt eerst de focus bij adviseren en begeleiden en vervolgens via de profielkeuze bij beheer/beleid en onderliggend onderzoek. De uitgangspunten van de opleiding zijn vastgelegd in het *Opleidingsplan* (2011). Uit gesprekken met werkveldvertegenwoordigers en notulen van overleg met het werkveld blijkt dat de profielen herkenbaar zijn voor het werkveld. De ketenbenadering in onderwijs en zorg wordt belangrijker en daarmee de samenwerking tussen beide sectoren. De profielen LI en OZ zullen elkaar in de praktijk aanvullen en versterken. De onderzoeksattitude en de ontwikkelingsattitude zijn daarbij gewenst, en daarom verankerd in de verschillende modules in de opleiding (zie standaard 2).

Het panel constateert dat de opleiding een helder beeld heeft van het profiel en het niveau van de opleiding. Daartoe zijn vergelijkingen gemaakt met andere master pedagogiek opleidingen. Ook is gekeken naar het onderscheid met de master professioneel meesterschap. Deze laatste opleiding is meer gericht op implementatie van onderwijsontwikkelingen. De master Pedagogiek richt zich meer op de onderbouwing vanuit de theorie en meer op keten- en systeemgericht denken en handelen. Van daaruit komt de bruggenbouwfunctie meer tot zijn recht. Het profiel is voor studenten en alumni helder. Studenten geven dit aan met hoge scores in tevredenheidsonderzoeken en alumni scoren vergelijkbaar positief in een alumni-tevredenheidsmeting in 2012. De beroepsrollen worden als relevant beschouwd en de opleiding sluit volgens alumni aan bij de beroepspraktijk op masterniveau.

De opleiding is gestart met het versterken van de participatie van stakeholders uit de werkvelden LI en OZ. Aangezien de opleiding een kleine omvang heeft, wordt gebruik gemaakt van de landelijke contacten en het netwerk en de veldadviesraad van de bachelor Pedagogiek en de raad van advies van het domein Onderwijs en Opvoeding. De opleiding is in 2011 gestart met de oprichting van een focusgroep met vertegenwoordigers uit het werkveld. In 2012 is een bijeenkomst georganiseerd waar de laatste ontwikkelingen van het profiel en het werkveld zijn besproken. Ook is er vorig jaar een start gemaakt met een alumninetwerk. Alumni zijn gevraagd deel te nemen aan de focusgroep. Alumni zijn uitgenodigd voor lezingen en hen is de mogelijkheid geboden om hun eigen onderzoek te presenteren aan huidige studenten. Het panel constateert dat dit alumnibeleid verder verstevigd moet worden.

Internationale gerichtheid is in 2011 een aandachtspunt geweest, met als resultaat in 2012 een uitwisseling met twee opleidingen uit Zwitserland en Liechtenstein (één week Zwitserland/Liechtenstein en een week in Nederland). In maart 2013 wordt dit afgesloten met een slotmanifestatie in Basel voor participanten (docenten en studenten). De uitwisseling kwam door de niveaueverschillen tussen de landen niet geheel tot zijn recht. Voor studenten gaf het wel nieuwe inzichten in het (internationale) vakgebied, met name gericht op LI. Het panel vindt de uitwisselingsweek waardevol voor studenten. Het panel adviseert dit onderdeel meer te integreren in het curriculum als activiteit voor alle studenten en daarmee te laten dragen door meerdere docenten.

De opleiding geeft aan dat zij ook bezig is met de internationale gerichtheid voor de profilering OZ. Hierdoor zullen er meerdere docenten bij betrokken zijn.

Overwegingen en conclusie

Het panel constateert dat de opleiding relevante eindkwalificaties hanteert, passend bij het opleidingsdomein Onderwijs en Opvoeding. De landelijke ontwikkelingen worden daarbij vertaald in het curriculum. Het profiel wordt vergeleken met andere masteropleidingen uit het domein. Ook wordt het profiel besproken met de netwerken in het werkveld.

De indicatie van het masterniveau is landelijk aangescherpt en herkenbaar benoemd in de gedragsindicatoren. Daarbij wordt onder andere gericht op leiderschap, innovativiteit, onderbouwing van het beroepsmatig handelen vanuit theoretische kaders, vertaling naar praktijkgericht onderzoek, zelfstandigheid, interprofessionaliteit en creativiteit. Dit sluit aan bij de Dublin-descriptoren voor het masterniveau en bij de beroepsgerichtheid van het hbo. De focus op kwalitatieve, inhoudelijke inbreng vanuit het eigen werkveld en op internationalisering is ingezet en moet in de komende jaren verder vorm krijgen. Het panel vindt het positief dat de opleiding het voornemen heeft om de focusgesprekken jaarlijks te organiseren.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Inhoud van het programma

- Relatie tussen de beoogde eindkwalificaties en de inhoud van het programma
De beroepsrollen uit het opleidingsprofiel zijn uitgewerkt naar vijf competenties en bijbehorende gedragsindicatoren (bijlage 1). Het programma is opgebouwd uit vier inhoudelijke pijlers, gekoppeld aan de beroepsrollen en competenties: Theorie (34 EC), Onderzoek (23 EC), Praktijk (15 EC) en Reflectie (3 EC). In het *Opleidingsplan* wordt helder weergegeven hoe de rollen en competenties aan bod komen in de verschillen onderwijseenheden. De relatie is verder uitgewerkt in de modulehandleidingen naar leerdoelen, leerinhoud, werkvormen en toetsvormen en -normen. Daarbij is 56 EC gemeenschappelijk en 19 EC profielspecifiek.
De pijler Theorie is gericht op kennisontwikkeling via de kernmodules Adviseren en Begeleiden, en Beheer en Beleid. Deze worden aangevuld met profielspecifieke kennismodulen.
In de pijler Onderzoek verkrijgen studenten via drie onderzoeksmodulen methodologische kennis als opmaat naar het praktijkonderzoek dat zij in het kader van het afstuderen uitvoeren en ter ondersteuning van het onderzoek dat zij gedurende de opleiding uitvoeren.

Binnen de pijler Praktijk of Werkplekleren (WPL) voeren studenten opdrachten uit in hun eigen werksituatie, die aansluiten bij de pijler Theorie of de pijler Onderzoek.

De pijler Reflectie (ingevoerd in 2012-2013) is gericht op de individuele begeleiding van de studievoortgang en van de ontwikkeling van het praktijkdossier (reflectie op professionele groei). Met de invoering hiervan is de relatie tussen theorie en praktijk versterkt en wordt meer diepgang aangebracht.

De opzet en uitwerking van het onderwijsprogramma is voor studenten helder en inzichtelijk. In de voorgaande jaren zijn wijzigingen aangebracht ter versterking van het programma. De opleiding speelt daarmee in op ontwikkelingen in het onderwijs, het werkveld en het onderzoek. De documenten *Opleidingsplan*, *Studiegids* en de *Modulehandleidingen* bieden studenten goed inzicht in het programma.

Studenten waarderen de opzet met een generiek en een profielspecifiek deel. Door uitwisseling binnen de onderwijsgroepen krijgen studenten inzichten in andere organisaties en aanpalende werkvelden. In het eerste jaar moeten studenten een paper schrijven samen met een student uit een ander werkveld. Dit is ingevoerd op basis van onderwijsevaluatie in de opleidingscommissie. Doordat meer studenten instromen in het LI-profiel en hun kennis en ervaring meenemen, ligt daar al snel een accent. Door uit te wisselen tussen studenten en door gerichte keuze van casuïstiek bewaakt de opleiding de balans tussen de aandacht voor onderwijs en de aandacht voor pedagogiek. Studenten geven in het gesprek met het panel aan dat zij stevig worden bevraagd op pedagogische theorie.

- Kennis en kunde

Het opleidingsprogramma en met name de pijler Onderzoek worden mede vormgegeven vanuit de setting van het Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding. Het Kenniscentrum (zes lectoraten) ontwikkelt en ontsluit praktisch toepasbare kennis over onderwijs en opvoeding. De master Pedagogiek sluit met name aan bij het Lectoraat Leren en Innoveren en het lectoraat Urban Education.

De lectoren leveren bijdragen aan de ontwikkeling van het onderwijs en verzorgen geregeld hoorcolleges. Ook de internationale uitwisseling met Zwitserland (vergelijkend trendonderzoek) is georganiseerd door een lector. De inhoudelijke trekkers van de opleiding zijn als onderzoeker, lector of hoofddocent verbonden met het Kenniscentrum. Studenten kunnen met hun afstudeeronderzoek aansluiten bij het onderzoek van de lectoraten en hoofddocenten. Uit gesprekken met studenten blijkt dat dit echter een kleine groep betreft. De meeste studenten doen de opdrachten en het afstuderen op basis van vraagstukken in de eigen werkomgeving.

Uit gesprekken blijkt dat de opleiding in voorgaande jaren het onderwijsprogramma geregeld heeft bijgesteld op basis van uitkomsten van evaluaties en op basis van besprekingen in het Kernteamoverleg. Van daaruit zijn de hiervoor genoemde pijlers duidelijker in het programma uitgelijnd. Studenten en alumni geven in het gesprek met het panel aan dat daarmee de voorbereiding naar het afstuderen is verstevigd. In het eerste jaar ligt meer het zwaartepunt bij theoretische modules (onderzoekslijn en Adviseren en Begeleiden). Met de introductie van de pijler Reflectie en het praktijkdossier is de wisselwerking theorie-praktijk versterkt.

Er is een zwaarder accent gelegd bij de professional als adviseur en begeleider in de eigen organisatie. Vaardigheden en kennis rond Beheer & Beleid zijn geconcentreerd in het tweede studiejaar evenals management- en leidinggevende vaardigheden.

In de tweede helft van het eerste jaar en de eerste helft van het tweede jaar wordt de profielkeuze (LI of OZ) verdiept in zowel de theoretische modules als de praktijkleerlijn. Daarnaast werken studenten het hele tweede jaar aan hun afstudeeronderzoek (zie standaard 3).

Het evenwicht in de aandacht tussen onderwijs en pedagogiek is niet rechtstreeks uit de programmaopzet te herleiden. Bestudering van het studiemateriaal en bespreking met docenten en studenten geeft aan dat er een gezonde balans is tussen beide aspecten. Doordat tweederde van de studenten kiest voor het profiel LI, ligt bij besprekingen en de inbreng vanuit studenten snel een nadruk bij voorbeelden uit het onderwijs. Studenten geven aan dat zij door op OZ-gerichte opdrachten en door discussies met docenten gericht worden aangezet tot het bespreken en behandelen van OZ-casuïstiek en theorie. Dit komt ook tot uiting in de praktijk- en reflectieleerlijnen, de literatuurlijst, de samenwerking tussen OZ en LI studenten bij de uitvoering van opdrachten en de afstudeeronderzoeken die aan de eigen OZ praktijk gekoppeld kunnen worden.

Docenten en studenten geven in gesprekken aan dat het programma pittig is qua studielast. Studenten voelen zich goed voorbereid voor het afstuderen. De versterkte relatie tussen theorie en praktijk in combinatie met de reflectielijn wordt gezien als verbetering van opzet en samenhang van het programma. De samenhang wordt voor studenten gaandeweg de studie meer duidelijk.

Studenten geven aan dat zij voldoende kennis en handvatten krijgen voor de opzet van het afstudeeronderzoek. Studenten worden gestimuleerd tot het gebruik van gevarieerde en actuele literatuur. Docenten dragen literatuur aan of geven studenten opdracht om literatuur aan te dragen. Studenten geven aan dat in de colleges op de literatuur wordt voortgebouwd en dat zij daarmee leren om onderwerpen vanuit verschillende standpunten te bekijken. Dit komt ook tot uiting in de papers die studenten moeten schrijven en waar zij informatie uit verschillende vakgebieden moeten combineren.

Het panel heeft het studiemateriaal en de werkstukken van studenten bestudeerd en vindt dat het programma een duidelijke opbouw heeft met voldoende aandacht voor de verschillende profileringen en vakgebieden. Wat betreft literatuurgebruik kan nog een verdiepingsslag plaatsvinden, met name in het gebruik van wetenschappelijke literatuur, nationaal en internationaal. In de literatuurlijst trof het panel weinig (inter)nationale wetenschappelijke publicaties aan. De opleiding kan de studenten meer in aanraking brengen met wetenschappelijke tijdschriftartikelen en meer aandacht geven aan het gebruik van deze artikelen. In afstudeerwerkstukken kan, naar de mening van het panel, meer gebruik worden gemaakt van wetenschappelijke en internationale publicaties. Studenten geven in gesprek met het panel aan dat er blijvende aandacht moet zijn voor de bewaking van de balans tussen LI en OZ onderwerpen.

De visie op praktijkonderzoek is helder weergegeven. De student moet vanuit een kritische en onderzoekende houding een bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van het primaire proces in onderwijs of pedagogische instelling. Studenten leren een zelfstandig onderzoek uit te voeren in de praktijk van het onderwijs, opvoeding en/of jeugdzorg. In het eerste jaar worden studenten voorbereid in drie onderzoeksmodulen. Voorheen was de onderzoekslijn minder gestroomlijnd en meer geconcentreerd in de periode voor de afstudeerfase.

In schriftelijke evaluaties oordelen studenten en alumni zeer positief over de inhoud en opzet van het onderwijsprogramma. De samenhang, de theoretische diepgang, de aandacht voor onderzoek en de aansluiting op de beroepspraktijk scoren goed. De internationale oriëntatie mag van studenten meer aandacht krijgen.

Vormgeving van het programma

- Didactisch concept en werkvormen

Het onderwijsconcept gaat uit van vier kenmerken die passen bij de combinatie 'leren en werken': *competentiegericht* opleiden in een *kennisintensieve, omgevingsgerichte* en *persoonsgerichte* opleiding. Het panel is van mening dat dit goed tot uiting komt in het onderwijsprogramma. Het onderwijs sluit aan bij de praktijksetting en praktijkervaring van de studenten. Studenten verwerken theorie en koppelen dit via gerichte opdrachten aan de praktijk in de eigen werksetting. Op de wekelijkse lesdag wordt dit gekoppeld aan de inhoud van het programma en de deskundigheid van de docenten. Er wordt gewerkt met een variëteit van werkvormen: colleges, docent- of studentgestuurd, op interactie, reflectie gerichte werkvormen, rollenspellen et cetera. Van docenten krijgen studenten systematisch inhoudelijke feedback. Ook wordt gebruik gemaakt van peer-feedback binnen de studentgroepen en in de werksetting.

De opzet van het programma en de werkvormen worden door studenten gewaardeerd. Het werken in expertgroepen leert hen onderwerpen op verschillende manieren te benaderen, te koppelen aan literatuur en bevindingen te presenteren. Door roulatie in de werkgroepen moeten studenten een actieve houding tonen. Intervisie- en gesprekstechnieken worden geoefend tijdens trainingen en rollenspellen. Er is veel aandacht voor de koppeling tussen theorie en praktijk. Studenten geven aan dat zij de leerstof in de eigen werkpraktijk en op de eigen leerhouding moeten toepassen.

- Begeleiding van studenten

De master Pedagogiek is toegankelijk voor pedagogen en leraren met een afgeronde bacheloropleiding Education, Social Work of Pedagogiek, en minimaal twee jaar werkervaring in het opvoedkundig of educatieve werkveld. Met iedere student vindt een intakegesprek plaats, waarbij wordt ingegaan op motivatie, de verbinding met de baan van de student en de haalbaarheid van de studielast van 20 uur per week (1 lesdag en 1,5 dag zelfstudie). Daarnaast voeren studenten leeropdrachten en onderzoeken uit in de beroepspraktijk.

In gesprekken met studenten en afgestudeerden blijkt dat studenten de studielast pittig en realistisch vinden. Met gerichte inzet is het studieprogramma te doen. De combinatie met privé en werk wordt als zwaar gezien. Dit wordt tijdens de intake, volgens studenten, goed onder de aandacht gebracht en kan aanleiding zijn voor een negatief startadvies.

Toch is de combi studie-privé-werk de belangrijkste oorzaak van uitval in de eerste maanden. Dit komt onder andere door te weinig ruimte van de werkgever voor studie. Studenten hebben een vaste studieloopbaanbegeleider die de studievoortgang bewaakt en studenten bij achterblijvende resultaten op gesprek vraagt. Ook in de pijler Reflectie wordt de studievoortgang en de beoordeling van het praktijkdossier gebruikt om de student te coachen in studieplanning en professionele groei. Dit laatste wordt getoetst in het functioneringsgesprek aan het einde van het eerste leerjaar en het beoordelingsgesprek aan het einde van het tweede leerjaar. Studenten moeten daarbij gebruik maken van feedback vanuit de werkplek.

- Verschillende leerroutes

De opleiding kent geen specifieke verschillen in leerroutes. Beide profielen (LI en OZ) hebben eenzelfde omvang, maar verschillen qua inhoudelijk accent. Eventuele vrijstellingen worden alleen op individuele basis versterkt.

Kwaliteit van het personeel

De opleiding wordt verzorgd door een team van docenten, hoofddocenten en lectoren van het domein Onderwijs en Opvoeding van de HvA. Alle docenten zijn ook werkzaam in andere opleidingen binnen dit domein. Het team telt vijf docenten met een basisaanstelling bij de masteropleidingen, deze docenten vormen het KernOpleidingsteam (KOT).

Zes van de vijftien docenten zijn gepromoveerd (40%). Alle docenten hebben een masterachtergrond. Veertien docenten hebben een WO-masteropleiding afgerond (93%) en een docent heeft een hbo-master opleiding afgerond (7%).

Uit bestudering en bespreking van de docentgegevens blijkt dat het team divers is wat betreft beroepspraktijk, onderzoekservaring, onderwijsbegeleiding, adviseurservaring, docentervaring en ervaring als orthopedagoog. Voor specifieke onderwerpen en de nieuwste ontwikkelingen worden gastdocenten ingezet uit het werkveld of vanuit universiteiten. Waar nodig wordt via gerichte scholing de expertise in het docententeam verstevigd. In de voorgaande jaren is daarbij ingezet op toetsing en toetsbeleid. Het panel is van mening dat daarnaast ingezet kan worden op versterking van de onderzoeks- en begeleidings-vaardigheden en daarmee de versteviging van de begeleiding van studenten bij het onderzoek en het opstellen van de scripties in de eindfase (zie ook opmerking bij standaard 3).

Studenten zijn tevreden over de kwaliteit van de docenten: vakinhoudelijke kennis, wetenschappelijke oriëntatie en kennis van de beroepspraktijk. Ze vinden docenten toegankelijk en inspirerend. De KOT-docenten zijn de centrale aanspreekbasis voor studenten.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleiding is gehuisvest in de Amstelcampus van de HvA en vult een verdieping samen met de andere masteropleidingen en het Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding (O&O) en het Centrum voor Nascholing (CNA). Studenten oordelen positief over de huisvesting en algemene onderwijsvoorzieningen.

Studenten hebben toegang tot de bibliotheek van de HvA en van de UvA. Vanuit de HvA bibliotheek worden workshops verzorgd over zoekstrategieën voor literatuurresearch.

Uit gesprekken met studenten heeft het panel de indruk dat daar door enkele studenten gebruik van wordt gemaakt.

Gezien het deeltijdkarakter (één dag contactonderwijs en anderhalve dag zelfstudie per week) is het voor studenten belangrijk dat er mogelijkheden zijn tot tijd- en plaatsonafhankelijk studeren. Dit is nog niet optimaal. Het gebruik van ICT-voorzieningen en de digitale leer- en werkomgeving is een aandachtspunt binnen de opleiding. De opleiding maakt gebruik van de Digitale Leer- en Werkomgeving (DLWO). Studenten oordelen in gesprek met het panel positief over de DLWO. Zij zien het als het centrale platform voor informatie en communicatie.

Borging van de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving

De kwaliteit van het onderwijs en voorzieningen wordt bewaakt door het in 2011-2012 ingestelde KernOpleidingsTeam (KOT) en de Opleidingscommissie. Het KOT is opgericht in 2010 en heeft zich sindsdien gericht op de samenhang van het opleidingsprogramma en de afstemming tussen docenten; de punten die in 2011 lagere scores leverden in evaluaties onder studenten.

De KOT richt zich met name op de onderwijsinhoudelijke afstemming. Dit wordt aangevuld met docentvergaderingen per semester waar onderwijsinhoudelijke-, didactische- en organisatorische onderwerpen worden besproken.

Binnen modules wordt de inhoud en opzet bewaakt door de twee uitvoerende docenten (vierogenprincipe). Doordat alle docenten bij meerdere modules worden ingezet ontstaat een gemeenschappelijke benadering van het programma. Studenten geven in 2012 aan dat docenten goed op de hoogte zijn van de inhoud van andere modules. Studenten ervaren weinig overbodige overlap of herhaling.

De Opleidingscommissie (docenten en studenten van beide studiejaar) monitort formeel het onderwijsprogramma en de onderwijsexamenreglementen. De OC heeft een actieve rol in de monitoring van de onderwijskwaliteit. Samen met de kwaliteitszorgmedewerker van de masterafdeling worden evaluatie-uitkomsten besproken. De OC geeft gevraagd en ongevraagd advies en verbeter suggesties aan de opleidingscoördinator en de opleidingsmanager.

De opleiding heeft gericht een aantal verbeteringen aangebracht als vervolg op de punten uit de vorige visitatieronde (2007). De omvang van het studieprogramma is aangepast naar 75 EC. De competenties en leerdoelen zijn uitgewerkt in de studiehandleidingen en daarbij wordt aandacht gegeven aan de samenhang in het programma. De reflectie en begeleiding is verstevigd en meer gericht op de integrale ontwikkeling van de student als professional. De beoordelingsformulieren zijn aangescherpt. De verbinding tussen theorie en praktijk is verstevigd met het werkplekleren (WPL). De internationale oriëntatie is, binnen het LI profiel, uitgewerkt in de uitwisseling met Zwitserland. Deze uitwisseling wordt geëvalueerd en qua opzet bijgesteld (zie ook opmerking bij standaard 1). De opleiding heeft besloten om internationale literatuur meer expliciet aan de orde te laten komen.

Het panel constateert dat de opleiding de onderwijsbeoordelingen serieus neemt en gericht verbetermaatregelen doorvoert. Voorbeelden zijn: aanpassing van werkvormen in het blok Leren en Innoveren, de vervanging van een minder goed lesgevend docent en versterking van de onderzoekslijn. Studenten ervaren dit als verbeteringen.

Met het werkveld is in 2012 een focusgroep gestart voor het monitoren van ontwikkeling in de werkvelden en discussies over aanpassing van het opleidingsprogramma.

Het panel signaleert dat de opleiding methodisch en systematisch bezig is met het verbeteren van de onderwijskwaliteit. De opleiding is sterk in ontwikkeling en het ontwikkelen en verbeterbesef is sterk aanwezig.

Overwegingen en conclusie

Samenhangende onderwijsleeromgeving

- Op welke wijze vormen de vier elementen een samenhangende onderwijsleeromgeving
Het panel heeft het beeld dat het skelet van de opleiding stevig is en voortkomt uit een lange historie. De indaling van het profiel Leren en Innoveren in de masteropleiding Pedagogiek heeft veel aanpassingen gevraagd. Het docententeam is met de toename in studentenaantallen gegroeid en dit geeft verschuivingen binnen het docententeam. Dit leidt tot gerichte verbeteringen in de opleidingsorganisatie, -opzet en -inhoud. De opleiding heeft in voorgaande jaren veel gerichte wijzigingen doorgevoerd.

Het panel is van mening dat het vernieuwde onderwijsprogramma een stevige inhoud biedt en goede basiskennis gericht op het verkrijgen van de vaardigheden die passen bij LI en OZ en onderzoeksgerichtheid. Op een aantal punten kan verdere versteviging worden aangebracht, bijvoorbeeld de blik op wetenschappelijke ontwikkelingen en het gebruik van (wetenschappelijke) literatuur. Deze punten kunnen meer worden benadrukt in de onderzoekslijn en in de eisen die aan studentproducten worden gesteld.

De voorzieningen en personele kwaliteiten zijn toereikend om dit te realiseren. De in de vorige twee jaar ingezette versteviging van het onderwijsprogramma verdient verdere doorvoering in de begeleiding en beoordeling van de studentwerkstukken (zie standaard 3). Daartoe kan meer afstemming plaatsvinden binnen het docententeam.

Het panel constateert dat de opleiding oog heeft voor de kwaliteit van de opleiding en de studeerbaarheid voor de student. Dit is een continu proces. Het benodigde kwaliteitsbesef en de inzet is er. Het panel ziet dit als belangrijke aanwezige voorwaarde voor de verdere ontwikkeling en continuering van het onderwijsprogramma.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De uitgangspunten en kaders voor het systeem van toetsing zijn geschreven in het *Toetsbeleid Masteropleiding Pedagogiek (2012)* en het opleidingsplan.

De opleiding maakt gebruik van een variatie aan toetsvormen, zowel formatief als summatief. Er zijn toetsen die de aanwezige kennis en vaardigheden toetsen ('assessment of learning'). Toetsen met formatief karakter (feedback, reviews) in het kader van 'assessment for learning'. Ten derde zijn er toetsen voor complexere onderwerpen en opdrachten (workshop, werkplekopdrachten, onderzoeksverslagen, presentaties gericht op analytische en onderzoeksmatige vaardigheden) waarbij de student de primaire actor is ('assessment as learning').

De opleiding hanteert een mix qua omvang en complexiteit van toetsen. Binnen een toetsvorm kunnen meerdere beroepsrollen en inhoudelijke pijlers worden gecombineerd. Soms is een toets gesitueerd binnen een pijler en gericht op een kleiner kennis of vaardigheden deel, bijvoorbeeld een kennistoets of een werkplekopdracht per module. Vaak wordt er integraal tussen pijlers getoetst. In de pijler Reflectie wordt de ontwikkeling van de student als beroepsbeoefenaar geëvalueerd in een formatief functioneringsgesprek aan het einde van het eerste jaar en een summatief beoordelingsgesprek aan het einde van het tweede jaar.

Bij de toetsconstructie werkt de opleiding met toetsmatrijzen, beoordelings- en antwoordmodellen en een vastgestelde cesuur. De toetsmatrices met leerdoelen en beoordelingscriteria zijn standaard vermeld in de modulehandleidingen. Elke toets wordt sinds 2011-2012 standaard door twee docenten ontwikkeld, beoordeeld en geëvalueerd. Voor de beoordeling zijn het antwoordmodel of het beoordelingsformulier en de cesuur leidend. Het vier-ogen-principe wordt toegepast. Bij WPL opdrachten is feedback vanuit het werkveld vereist. Bij afstudeerwerk is er de docent-beoordelaar (niet de begeleider) en een beoordelaar van buiten de opleiding. Bij twijfel wordt een derde collega of de toetsbeoordelingscommissie van de eigen opleiding ingeschakeld. Deze commissie beoordeelt alle summatieve toetsen op basis van een tweejarige cyclus en valt onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie. De toetsbeoordelingscommissie kent twee leden: een docent van de master Pedagogiek en een extern lid van het Centrum voor Nascholing Amsterdam.

De examencommissie is aangesteld voor de zeven masteropleidingen van het Domein Onderwijs en Onderzoek en heeft een ervaren voorzitter en ambtelijk secretaris. Eén lid heeft toetsdeskundigheid en een lid is gespecialiseerd in onderzoek. Sinds 2011 is de samenstelling van de examencommissie versterkt en zijn de leden geschoold wat betreft de rol en taken (OER en reglement examencommissie) en inhoudelijke toetskwaliteiten. De meer inhoudelijke taken (opzet en uitvoering van toetsing en examinering) zijn vanuit de examencommissie gedelegeerd naar de toetsbeoordelingscommissie. De examencommissie heeft alle module-uitvoerders benoemd tot examinator.

Het panel heeft de toetsing en toetssystematiek besproken met betrokkenen en constateert dat studenten, na eerdere ontevredenheid over toetsing, nu positief oordelen over de variatie aan toetsvormen en de inzichtelijkheid van de toetsopzet. Met de informatie in de moduleboeken is voor hen helder wat zij kunnen verwachten qua opdrachten en toetsen. In ieder moduleboek is een toetsmatrijs met de toetskaders opgenomen.

Vanuit de toetscommissie is tot aan september 2012 gewerkt aan versterking van de opzet van toetsing met het opstellen van rubrics en spiegeling aan de toetsuitkomsten. Hierover is met docenten van gedachten gewisseld tijdens een conferentie over toetsing.

Sinds 2012 is de toetsbeoordelingscommissie ingesteld en wordt er breder gewerkt aan aanscherping van het toetsbeleid, de intake en vrijstellingen en de toetsconstructie.

Het panel constateert uit documenten en gesprekken dat het toetssysteem sterk in ontwikkeling is en duidelijk is versterkt. Toetscriteria zijn aangescherpt en meer toegankelijk gemaakt via studiegids en modulehandleidingen. Voor het afstuderen is een nieuw beoordelingsformulier ontwikkeld met omschrijving van toetscriteria. Dit is in 2012 voor het eerste ingezet. Effecten moeten nog worden geëvalueerd.

Het panel is van mening dat de opleiding de nodige expertise heeft om de toetsing te borgen. De implementatie van de aangescherpte toetsing is gestart. De verbeterlagen zijn nog niet geheel afgerond, veel zaken lopen in cohort 2012-2013. Het panel vindt dat de opleiding duidelijk prioriteit heeft gegeven aan de versterking van de toetsing en vindt het positief dat dit wordt doorgetrokken naar scholing en versterking van contacten met externe beoordelaars en met het lectoraat waar het gaat over opzet en toetsing van de onderzoekslijn en de afstudeerfase. Het panel heeft er vertrouwen in dat dit zal leiden tot betere en inzichtelijk toetsing.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de vijf beroepsrollen worden op masterniveau getoetst in het derde en vierde semester. De pijler Theorie wordt getoetst in de afsluitende modules (10 EC) en de student moet hier blijf van geven in het afstudeerverslag. De pijler Praktijk wordt getoetst in de werkplekleropdrachten (5 EC). De pijler Reflectie wordt getoetst in een functioneringsgesprek aan het einde van het tweede studiejaar aan hand van een Praktijkdossier SLB (3 EC). Dit laatste is een nieuwe ontwikkeling en nog niet uitgevoerd. Het afstudeeronderzoek (14 EC) is de afsluiting van de leerlijn/pijler Onderzoek (drie modules onderzoeksmethodiek). De pijlers, beroepsrollen en modules moeten alle met een voldoende oordeel worden afgesloten.

Het panel heeft het eindniveau beoordeeld aan de hand van een steekproef van vijftien werkstukken uit de laatste twee afgeronde afstudeercohorten en een doorsnede van de overige eindniveautoetsen. Verder heeft het panel ook gekeken naar de geluiden en signalen van afgestudeerden en het werkveld over het functioneren van de afgestudeerden.

Het panel vindt dat studenten met het toetspalet in de eindfase in de volle breedte worden beoordeeld op het bereiken van de eindkwalificaties. Studenten moeten in papers, literatuurstudie, analyse- en adviesrapporten blijf geven van hun expertise in het vakgebied en de verworven competenties voor de rollen 'methodisch werker', 'professional' en 'innovatief ontwerper'. Het panel is van mening dat de studenten in de toetsen laten zien dat zij zich naar het gewenste masterniveau ontwikkelen. In de nieuwe opzet in de afstudeerfase wordt in een afrondende beoordelingsgesprek de beoordeling van de rollen 2, 3 en 4 beoordeeld. Aangezien het lopende cohort nog midden in de afstudeerfase zit, heeft het panel hiervan nog geen resultaten kunnen betrekken bij haar oordeel. Het panel vindt het positief dat de student in een eindfase zijn beroepsontwikkeling integraal moet tonen in een afsluitend summatief beoordelingsgesprek.

Het best zichtbaar voor het panel zijn de afstudeeronderzoeken, waar alle rollen samenkomen en met name aandacht uitgaat naar de pijler Onderzoek in combinatie met de pijler Theorie. In het afstudeeronderzoek werken studenten aan een vraag uit de beroepspraktijk (pedagogisch of onderwijskundig). Het panel heeft de vijftien opgevraagde eindwerkstukken beoordeeld op relevante vraagstelling uit de beroepspraktijk, logische opbouw en weergave van de doelstellingen, de motivatie van de methode van aanpak, de methodische uitvoering, het gebruik van (wetenschappelijke) literatuur, de aansluiting van conclusies en aanbevelingen en het algehele niveau (master Dublin descriptor). Het panel vindt de onderzoeksvragen vaak relevant voor de werkpraktijk. De hoger gecijferde werkstukken waren duidelijk beter van opzet en inhoud dan de lager gecijferde werkstukken. Wel is het panel van mening dat over de gehele linie te hoog wordt gewaardeerd. De opleiding moet volgens het panel de beoordelingseisen voor eindwerkstukken iets strakker hanteren, met als leidraad de logische opbouw en structuur van werkstukken, de gewenste focus in de vraagstelling, de samenhang tussen onderzoeksvraag en onderzoekdesign, de onderbouwing van de keuze van de onderzoeksmethodiek en het gebruik van wetenschappelijke literatuur. Het panel is van mening dat twee, met een zes beoordeelde, werkstukken niet voldoen aan de gangbare eisen voor het masterniveau. Dit waren werkstukken van de oudere lichting afgestudeerden. Het panel heeft de indruk dat de procesbeoordeling in een aantal gevallen te zwaar heeft meegewogen in het oordeel. Dit is door de opleiding erkend en daarop is naast het eerder ingezette traject van externe beoordeling per 2011-2012 gekozen voor de inzet van een interne beoordelaar en daarmee duidelijker scheiding van proces- en productbeoordeling. Daarop volgend heeft het panel, conform de richtlijnen van de NVAO, de steekproef met tien werkstukken uitgebreid, variërend van cijfer 6 tot cijfer 9. Daarbij is gekozen voor tien meer recente werkstukken omdat deze beter de laatste stand van zaken weergeven van het bereikte eindniveau en mogelijk ook een effect laten zien van de versterking van de onderzoeklijn en de toetsing. De werkstukken zijn nagezonden en in januari 2013 zijn alle werkstukken door minstens twee panelleden beoordeeld (vier-ogen-principe). Het panel komt tot de conclusie dat deze rapporten voldoen aan het gewenste masterniveau. Wel vindt het panel dat ook hier twee werkstukken iets te hoog is beoordeeld (6/6,5 i.p.v. 5,5). Op basis van voorgaande voldoet de opleiding, met de totale steekproefomvang van 25 werkstukken, aan de gestelde eisen. De omissies in de afstudeerwerkstukken die het panel constateert worden in de meeste gevallen ook in de feedback vermeld die beoordelaars aan de studenten leveren. Het panel heeft de indruk dat door tijdsdruk studenten niet de ruimte nemen om gerichte feedback van begeleiders goed in een laatste ronde uit te werken. Daarmee zouden veel scripties zeker nog kunnen winnen aan kwaliteit.

Het panel heeft de afstudeeropzet besproken met management, docenten, lector en studenten en constateert dat de opleiding bezig is de versterking van de toetsing door te zetten in de afstudeerbeoordeling. De onderzoeklijn is samen met de lector Urban Education strakker neergezet tot en met het afstuderen. De handleiding voor het afstuderen 2012-2013 biedt een duidelijke opzet waarbij de empirische onderzoekscyclus goed houvast biedt voor opzet, uitvoering van het onderzoek en de daarmee samenhangende beoordelingscriteria.

In de afstudeerhandleiding 2012-2013 staat vermeld dat studenten een empirisch onderzoek in de praktijk moeten uitvoeren en daarbij de onderzoeksvragen vanuit een theoretisch (wetenschappelijk) kader moeten kunnen uitwerken naar een probleemstelling, de onderzoeksmethodiek moeten onderbouwen en moeten uitvoeren en de resultaten in een duidelijk verslag/rapport voor de opdrachtgever moeten presenteren. Het onderzoek moet van meerwaarde zijn voor de werkpraktijk en een valide antwoord op een onderzoeksvraag geven. Het panel vindt de beoordelingseisen (nieuw beoordelingsformulier) helder, valide en goed uitgewerkt. Het panel adviseert daarbij de studenten duidelijker zelf een bewuste keuze te laten maken voor de meest geschikte onderwijsmethode. In de afstudeerwerkstukken die het panel heeft ingezien, lijken studenten vaak een aantal aangeleerde methoden toe te passen, terwijl deze gezien de onderzoeksvraag en beschikbare tijd niet altijd het meest voor de hand liggend waren. Het panel is van mening dat de student niet moet laten zien dat hij/zij meerdere methoden beheerst (leerproef), maar juist moet aantonen dat hij/zij zelfstandig met een geëigende methode een onderzoeksvraag valide kan beantwoorden. Dit start bij een duidelijker focus in de planfase. Het panel heeft de indruk dat dit door de tijdsdruk in de korte studieduur onder druk komt te staan. Studenten kunnen daar in de onderzoekswerkshops/afstudeergroepen duidelijker op worden gecoached. Met ingang van het cohort 2011-2012 zijn begeleiding en (interne) beoordeling van elkaar gescheiden. Dit tezamen met de inzet, per 2011-2012, van de externe examiner geeft een betere scheiding van de beoordeling van proces en product. Het afstudeerwerk wordt beoordeeld door een vakdocent van de opleiding en door een deskundige externe beoordelaar. Het panel vindt het een duidelijke verbetering dat er door twee verschillende onafhankelijke personen wordt beoordeeld. Het panel adviseert, met de nieuwe beoordelingscriteria, de beoordeling goed te calibreren met zowel interne als externe beoordelaars. Ook afstudeerbegeleiders (zijnde niet de beoordelaars) kunnen hier meer in afstemmen, opdat zij studenten duidelijk begeleiden binnen de kaders van de beoordelingscriteria. Het panel is positief over het initiatief om nauw op te trekken met het lectoraat. Het panel vindt het positief dat de opleiding de afstudeerbeoordeling heeft aangescherpt en dat het huidige cohort werkt volgens de nieuwe beoordelingseisen. Het panel adviseert de opleiding om de aangescherpte afstudeerfase goed te monitoren bij de komende twee cohorten.

Het panel heeft gesproken met betrokkenen over het functioneren van de afgestudeerden in het werkveld. Daaruit blijkt dat de opleiding duidelijk meerwaarde biedt en afgestudeerden op een hoger niveau gaan functioneren met een meer onderzoeksmatige houding, een meer overstijgende blik met aandacht voor beheer, beleid en innovatie. Het inzicht in onderliggende onderwijs- en zorgprocessen is versterkt. Veel studenten groeien door naar andere taken en functies in onderwijs en zorgsector waarvoor masterniveau wordt vereist (begeleiding, advisering). Afgestudeerden geven aan dat zij meer vanuit de theoretische en onderzoeksmatige kaders hun handelen en adviezen onderbouwen en daarmee meerwaarde bieden voor werkgever en collega's.

Het panel adviseert de opleiding om werk te maken van een alumninetwerk en het enthousiasme van de afgestudeerden en werkveld beter te benutten. Daarmee kan de opleiding de noodzaak van meer onderzoeksmatige houding verder laten doorwerken in het werkveld.

Overwegingen en conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding wat betreft gerealiseerde eindkwalificaties voldoende basiskwaliteit realiseert. Daarbij wordt opgemerkt dat de ondergrens voor voldoende niveau iets omhoog kan worden getrokken.

Het panel constateert dat het toetsstelsel is verbeterd in de voorgaande twee jaar. Het panel ziet een goede aanscherping van de toetsing tot in de afstudeerfase (vernieuwde afstudeerhandleiding en toetscriteria). De aandacht en focus voor de toetsing van de eindkwalificaties is verscherpt. Aangezien de door het panel beoordeelde werkstukken van voor deze aanscherping dateren, heeft het panel de concrete toepassing van de aangescherpte beoordeling nog niet kunnen vaststellen.

Gezien de consequent aangebrachte versterking in de toetsing in de eerste drie jaren en gezien het feit dat wordt voorzien in de nodige borgingsmechanismen (opleidingscommissie, examencommissie, samenwerking lectoraat en instellen externe beoordelaars), heeft het panel er vertrouwen in dat de versterkingen zullen doorzetten in de eindbeoordeling van het lopende afstudeercohort 2012-2013. De opleiding heeft in de voorgaande twee jaar een duidelijke inzet tot verbetering getoond. De verbeterlagen zijn gaande en moeten worden afgerond. Dit wordt bevestigd in de gesprekken die het panel heeft gevoerd met examencommissie, toetscommissie en afstudeerbegeleiders. Het panel heeft het vertrouwen dat met de nieuwe opzet (combinatie eindwerkstuk (rol 1 en 5) en eindbeoordelingsgesprek (rol 2, 3 en 4)) studenten in de volle breedte en diepte zullen worden getoetst. Het panel is van mening dat de opleiding dit voortvarend moet voortzetten.

De bevestiging van de meerwaarde van de afgestudeerden blijkt uit het feit dat afgestudeerden andere functies en taken in hun onderwijs- of zorgorganisatie verkrijgen. Studenten en afgestudeerden geven aan dat zij meer vanuit een onderzoekende houding vraagstukken binnen hun werkorganisatie aan kunnen pakken en dit ook meer kunnen uitdragen naar collega's. Daarbij ervaren zij in het werkveld vaak een pionierspositie.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende

Overwegingen en conclusie

- Gezien het feit dat alle drie standaarden met een voldoende worden beoordeeld, beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande *hbo-master* opleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

Ter ondersteuning van de verbeterfunctie en de verdere ontwikkeling van de opleiding, wil het panel de volgende aanbevelingen meegeven aan de opleiding:

Standaard 1:

- maak meer gebruik van het alumni-netwerk ter verkrijging van meer directe feedback over de ontwikkeling van het werkveld van de master Pedagogiek en het functioneren van de master Pedagogiek.

Standaard 2:

- verstevig de relatie tussen de internationale uitwisselingsweek en het onderwijsprogramma. Overweeg deze uitwisseling als verplicht onderdeel voor alle studenten.
- verstevig de blik op wetenschappelijke ontwikkelingen het gebruik van wetenschappelijke nationale en internationale literatuur.
- versterk de onderzoeks- en begeleidingsvaardigheden bij docenten conform de gewenste strakkere begeleiding en beoordeling van studenten bij afstudeeronderzoek en scriptie.

Standaard 3:

- geef bij het doorvoeren van de aangescherpte afstudeerbeoordeling aandacht aan de evaluatie van de ervaringen van de docenten en de afstemming/calibratie tussen de beoordelende docenten (intern en extern).
- investeer meer in de begeleiding tijdens de ontwerp/planfase van het afstudeerwerkstuk, opdat studenten met een goede focus starten met hun onderzoek en de gemaakte keuzes duidelijk kunnen onderbouwen.
- evalueer voor de komende afstudeercohorten of de opzet volgens de vernieuwde afstudeeropzet voldoet aan de verwachtingen en eisen.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

Set van eindkwalificaties, gekoppeld aan rollen en bijbehorende gedragsindicatoren

Rol: Expert op het vakgebied	<p>1. De master kan binnen en tussen organisaties optreden als inhoudelijk expert en weet daarbij theorie en praktijk te verbinden</p> <p>1.1 heeft zijn kennis en inzicht in de theorie van onderwijs en opvoeding zodanig verbreed en verdiept dat hij kennis heeft van actuele wetenschappelijke, internationale achtergronden en ontwikkelingen. Hij is bekend met vraagstukken op het terrein van onderwijs en opvoeding die specifiek zijn voor de grootstedelijke context.</p> <p>1.2 kan actuele beleids- en wetenschappelijke ontwikkelingen in onderwijs en zorg voor kinderen en jeugdigen beoordelen op relevantie en gevolgen voor een specifieke beroepscontext;</p> <p>1.3 kan een eigen visie formuleren op het micro-, meso en macro niveau van onderwijs en/of zorg voor kinderen en jeugdigen en deze onderbouwen met theorie en onderzoeksresultaten;</p> <p>1.4 beschikt over voldoende wetenschappelijke ondergrond en methodologische vaardigheden om kritisch en zelfstandig bij te blijven op zijn vakgebied, nieuwe kennis te integreren en te delen en deze kennis door te vertalen naar de eigen praktijk.</p>
Rol: Methodisch werker, begeleider en coach	<p>2. De master is bekwaam als methodisch/didactisch werker, begeleider en coach</p> <p>2.1 is een methodisch werker en heeft zijn kennis, inzicht en vaardigheden met betrekking tot de pedagogiek en onderwijskunde/ didactiek en pedagogiek zodanig verbreed en verdiept, dat hij zelfstandig en creatief kan werken aan evaluatie en verbetering van effectiviteit van methodieken;</p> <p>2.2 kan de transfer maken van zijn pedagogische methodische kennis en vaardigheden naar het systematisch begeleiden van collega's en andere stakeholders bij het implementeren van vernieuwingen.</p> <p>2.3 kan zijn pedagogische en didactische opvattingen verantwoorden en deze expliciet verbinden met onderliggende concepten en theorieën.</p>
Rol: Gevorderd professional en bruggebouwer	<p>3. De master kan zijn pedagogische en didactische opvattingen verantwoorden en deze expliciet verbinden met onderliggende concepten en theorieën. De master is bekwaam als gevorderd professional in een organisatie</p> <p>3.1 kan een actieve en leidende rol spelen bij collegiale samenwerking en kan daarbij de samenhang tussen het micro- het meso- en het macroniveau bewaken. Daarbij hanteert hij een interprofessionele blik en kan zowel interprofessioneel samenwerken als de grenzen van de eigen professionaliteit benoemen;</p> <p>3.2 kan vanuit verschillende organisatiekundige perspectieven(bv. top down en bottom up) een organisatie analyseren;</p> <p>3.3 kan implementatieprocessen vormgeven en zet daarbij kennis in met betrekking tot innovatie- en implementatieprocessen. Hij gebruikt hierbij vaardigheden als begeleiden, leidinggeven en organiseren;</p> <p>3.4 is in staat de eigen beroepsvisie te expliciteren en methodisch en ethisch te onderbouwen en verantwoorden;</p> <p>3.5 is in staat sturing te geven aan en kritisch en analytisch te reflecteren op zijn eigen functioneren in de beroepspraktijk.</p> <p>3.6 relateert zijn eigen professionele functioneren aan de ontwikkeling van de organisatie en verbindt daarbij beleids- en managerial processen aan professionele uitvoeringsprocessen;</p> <p>3.7 kan zijn eigen activiteiten en plannen voor verdere professionele ontwikkeling verantwoorden en verantwoorden, in relatie met het beleid van de organisatie en tegen de achtergrond van actuele ontwikkelingen in onderwijs, opvoeding, wetenschap, politiek en samenleving.</p>
Rol: Innovatief ontwerper en ondernemer	<p>4. De master is bekwaam als innovatief ontwerper en ondernemer</p> <p>4.1 is in staat om bevindingen uit onderzoek te interpreteren en te vertalen naar een diagnose van de praktijk;</p> <p>4.2 is in staat om op basis van een diagnose in de praktijk materialen en methodieken te ontwerpen, uit te proberen, te evalueren, te verbeteren en in te voeren.</p>
Rol: Onderzoeker	<p>5. De master is bekwaam als onderzoeker in de praktijk van onderwijs en opvoeding</p> <p>5.1 kan methodisch omgaan met (nieuwe) informatie;</p> <p>5.2 kan resultaten van onderzoek lezen en duiden en omzetten in een theoretisch kader voor een praktijkonderzoek;</p> <p>5.3 kan relevante praktijkvragen vertalen naar hanteerbare en onderzoekbare vraagstellingen voor onderzoek binnen de context van de (eigen) praktijk;</p> <p>5.4 kan een beargumenteerde keuze maken ten aanzien van de te gebruiken onderzoeksmethodiek;</p> <p>5.5 kan kwalitatieve en kwantitatieve meetresultaten verzamelen, verwerken en interpreteren;</p> <p>5.6 kan resultaten van onderzoek beoordelen op betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid voor de eigen beroepspraktijk;</p> <p>5.7 kan de resultaten van praktijkonderzoek op heldere wijze rapporteren en delen met collega's binnen en buiten de eigen praktijk;</p> <p>5.8 kan op basis van (eigen) onderzoek aanbevelingen doen voor de beroepspraktijk.</p>

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Tabel 1 Modules geordend naar pijlers en rol(len)

	Onderzoek (rol: onderzoeker)	Theorie (rol: expert)	Praktijk (rollen: methodisch werker, coach, begeleider, innovatief ontwerper en gevorderd professional)	Reflectie (rol: gevorderd professional)
Blok 1	OZM 1 3 ECTS <i>Toetsing: tentamen.</i>	Adviseren en Begeleiden 10 ECTS <i>Toetsing: paper, workshop, reflectieopdracht, eigen inbreng, 360° feedback</i>		SLB/Praktijkdossier 3 ECTS <i>Introductie praktijkdossier</i>
Blok 2	OZM 2 3 ECTS <i>Toetsing: opdrachten en tentamen</i>		WPL Adviseren begeleiden 5 ECTS <i>Toetsing: paper</i>	
Blok 3		Profilering: L&I of O&Z 14 ECTS <i>Toetsing L&I: leerpsychologisch onderzoek:leerverslag, adviesrapport, beschouwing, onderzoeksverslag</i>		<i>Intervisietraject SLB</i>
Blok 4	OZM3 3 ECTS <i>Toetsing: casstoets Onderzoeksopdracht profilering L&I</i>			<i>Functioneringsgesprek aan de hand van praktijkdossier SLB</i>
Blok 5	Afstudeeronderzoek 14 ECTS Planfase	Vervolg profilering: L&I of O&Z	Beheer en Beleid 10 ECTS <i>Toetsing: drie deelpapers</i>	WPL profilering L&I of O&Z 5 ECTS <i>L&I: ontwerp en implementatie van interventie</i> <i>O&Z:praktijk- onderzoek</i>
Blok 6	Uitvoeringsfase			WPL Beheer en Beleid 5 ECTS <i>Toetsing: drie opdrachten</i>
Blok 7				
Blok 8	Verslagfase <i>Toets (afstudeeronderzoek)</i>			<i>Toetsing: beoordelingsgesprek op basis van praktijkdossier</i>

Hieronder is de verdeling van de pijlers naar studiepunten weergegeven. Duidelijk wordt dat Theorie en Onderzoek de hoofdmoten vormen van het curriculum.

Pijler	Curriculumonderdelen master Pedagogiek	ECTS	Waarvan profilering
Theorie	Inhoudelijke modules	34 (10-14-10)	14
Praktijk	Praktijkopdrachten/Werkplekleren	15 (5-5-5)	5
Reflectie	Praktijkdossier	3	
Onderzoek	Onderzoeksmethoden en Afstudeeronderzoek	23 (9 en 14)	
	Totaal	75	19

De aandacht voor de profilering (roze cellen in Tabel 4) bestaat uit in totaal 19 ECTS, waarvan 14 ECTS aan theorie en 5 ECTS aan bijbehorende opdrachten voor het WPL.

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

De heer dr. R. Klarus, voorzitter

De heer Klarus is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van onderwijskunde en vanwege zijn kennis van het hoger onderwijs. De heer Klarus is lector in "het ontwikkelen van competenties op de werkplek" binnen de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. In zijn onderzoekswerk staat de relatie met de beroepspraktijk centraal. Hij heeft evaluaties, ontwikkelingsgericht en praktijkgericht onderzoek op het gebied van werkplekleren en het beoordelen in het mbo en hbo uitgevoerd. De heer Klarus is voor deze visitatie individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1998	Promotie Algemene Sociale Wetenschappen ("Competenties beoordelen")
1976 – 1980	Andragologie & Onderwijskunde RU Utrecht
1970 – 1974	Academie Mens Arbeid

Werkervaring:

2002 – heden	Lector HAN, Faculteit educatie
2000 – 2006	lector STOAS Hogeschool
1998 – 2002	Senior onderzoeker STOAS Onderzoek
1990 – 1998	Senior onderzoeker Cinop
1980 – 1990	Beleidsmedewerker Deskundigheidbevordering Federatie van Vormingscentra
1978 – 1980	Student-assistent Faculteit Sociale Wetenschappen RU Utrecht.

Overig: heden:

- Voorzitter paritaire commissie ECABO (Kenniscentrum voor beroepen in de administratieve en financiële dienstverlening, beveiliging en kunstensector)
- Voorzitter Sectorale VernieuwingsCommissie examens VMBO economie
- Lid raad van Toezicht Drenthe College
- Lid Raad van Advies Schoevers Opleidingen

Voorheen:

- Lid Europees Netwerk Valueing Prior Learning
- Coördinator verschillende Leonardo projecten
- Onderzoeksopdrachten voor Cedefop
- Adviseur European Training Foundation
- Bestuurslid VOR Divisie Beroepsonderwijs en Bedrijfsopleidingen
- Redactielid Tijdschrift voor Hoger Onderwijs

Publicaties (meer op aanvraag):

- Duvekot, R & Klarus, R. (2007) EVC: een beknopte geschiedenis. Develop. jaargang 3, nr. 4, 6-14.
- Timmermans, M. van Lanen, B. Klarus, R. (2007) De kwaliteit van de opleidingsschool. Deltascholen PO. Nijmegen: HAN. (Onderzoeksrapportage in kader dieptepilots opleidingsschool)
- Timmermans, M. van Lanen, B. Klarus, R. (2007) De kwaliteit van de opleidingsschool. Alliantie VO/Notre Dame. Nijmegen: HAN. (Onderzoeksrapportage in kader dieptepilots opleidingsschool)
- Hermanussen, J. & Klarus, R. (2007) Handelen van opleiders in competentiegericht leren en opleiden. 's-Hertogenbosch: CINOP.

- Klarus, R., Schuur, K., & K. van Hoeij (2007) VPL in Europe: there is more that unites than divides. A cross-case synthesis of 128 VPL-project in 11 different European countries. In: Duvekot, R. Scanlon, G., Charraud, A-M., Schuur, K., Coughlan, D., Nilsen Mohn, T. Paulusse, J., Klarus, R., (2007) Managing European diversity in lifelong learning. The many perspectives of the Valuation of prior Learning in the European workplace. Nijmegen, Vught, Amsterdam: HAN, EC-VPL, HvA. (eindpublicatie Leonardo project).
- Klarus, R. & Dieleman, A. (red.) (2008) Wat is goed onderwijs? Bijdragen uit de onderwijssociologie. Den Haag: Uitgeverij LEMMA.
- Klarus, R. (2008) EVC, competentiegericht beoordelen en flexibiliseren van het onderwijs. In: Competentie-ontwikkelen onderwijs. Een verkenning. Antwerpen-Apeldoorn: Garant/Vlaamse Onderwijsraad
- Klarus, R. & Onstenk, J. (2008) Beroepsonderwijs tussenontplooiing en arbeidsmarkt. In:
- Klarus, R. & A. Dieleman (red.) (2008) Wat is goed onderwijs? Bijdragen uit de onderwijssociologie. Den Haag: Uitgeverij LEMMA.
- Klarus, R. & Folker, W. (2008) De meerwaarde van de (academische) opleidingsschool. Basisschool Management, jrg.22. n2. 2, pp.4-13.
- Klarus, R. (2008) Niet hoe, maar wat je geleerd hebt! Onderwijsvernieuwing, september 2008, 7-18. Biezenmortel: MesoConsult B.V.
- Klarus, R. (2008) EVC en competentiebeoordeling door docenten. Onderwijsvernieuwing, september 2008, 37-42. Biezenmortel: MesoConsult B.V.
- Timmermans, M., Poel, R., Klarus, R., Nieuwenhuis, L. (2008) Workplace learning in Professional development Schools: characteristics for quality. (paper ECER 2008)
- Timmermans, M., Klarus, R. (2008) Werkplekieren. De kwaliteit van de werkplek als opleidingsplek. Maatwerk. 2008-03, 24-26.
- Timmermans, M., Klarus, R., Lanen, van B. (2008) "Scholen in Opleiding". Het in kaart brengen van kenmerken van de leerwerkplek die het leren van LIO bevorderen. Paper. Onderwijs Research Dagen, Eindhoven.
- Klarus, R., Simons, P. R-J. (red.) (2009) Wat is goed onderwijs? Bijdragen uit de psychologie. Den Haag: LEMMA.
- Timmermans, M., Lanen, B. van, Klarus, R. (2009). Kwaliteit van de opleidingsschool maak je samen! Naar een instrument voor kwaliteitsontwikkeling. In: Themanummer Opleiden in de School, Tijdschrift voor Lerarenopleiders (in voorbereiding).
- Klarus, R. de Vijlder, F. (red.) (2010). Wat is goed onderwijs? Bestuurlijk juridische perspectieven. Den Haag: Boom/Lemma.
- Schuiling, G., Klarus, R., Heine, W. (2010) Co-creatie van leerloopbanen in de HR-supply chain. In: Schuiling, G., Vermaak, H., Tours, H. (2010) Leren in organisaties. Als leren het antwoord is, wat is dan de vraag? Deventer: Kluwer. (pp.143-160)
- Schuiling, G., Klarus, R., Heine, W. (2010) Versterken van pull in de HR-supply chain. In: Management en Organisatie, jrg.6, nr.4, pp. 66-82.
- Klarus, R (2011) Ervaring is een vak, werken is leren: Over sociaal constructivisme en HRD. In: J.W.M. Kessels & R. Poell (red.) (2011) HRD Handboek. Samson: Alphen ad Rijn.
- Klarus, R & Wardekker, W (2011) Wat is goed onderwijs? Bijdragen uit de pedagogiek. Den Haag: Boom/Lemma.
- Klarus, R. & Weijzen, S. (2012) Mensen maken beroepsonderwijs. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

Mevrouw prof. dr. R.H. Mulder

Mevrouw Mulder is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van pedagogiek en onderwijskunde en vanwege haar inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Mevrouw Mulder is hoogleraar pedagogiek en onderwijskunde bij het Institut für Pädagogik van de Universität Regensburg. Voor deze visitatie heeft mevrouw Mulder onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1997 Dr. in sociale wetenschappen. Erasmus Universiteit Rotterdam
1992 Drs. Sociologie (Specialisatie, Beleid, Arbeid en Organisatie), Rijksuniversiteit Groningen
1986 VWO

Werkervaring:

- 2004 – heden Prof. Allgemeine Pädagogik (Pedagogiek en onderwijskunde) Universität Regensburg
2000 – 2004 Adjunct directeur RISBO, Erasmus Universiteit Rotterdam
1996 – 2000 Onderzoeker, projectleider, RISBO
1992 – 1996 Onderzoeker, NWO (O.I.O.), gedetacheerd RISBO
1990 Praktikum: onderzoeker De Jong en Van Doorne-Huiskes, Bureau voor Organisatierecherche en positieve actie, Dordrecht
1989, 1990 Student assistent diverse promotieonderzoeken, Rijksuniversiteit Groningen

Publicaties: (meer op aanvraag)

- Messmann, G. & Mulder, R.H. (2012). Development of a Measurement Instrument for Innovative Work Behaviour as a Dynamic and Context-bound Construct. *Human Resource Development International*, 15(1), 43-59.
- Rupprecht, M., Birner, K, Gruber, H, & Mulder, R.H. (2011). Dealing with diversity in consultancy teams: Results of two Delphi studies. *Human Resource Development International*. 14(5), 561–581.
- Bauer, J. & Mulder, R.H. (2011). Engagement in learning after errors at work: enabling conditions and types of engagement. *Journal of Education and Work*. DOI:10.1080/13639080.2011.573776, 1-21.
- Messmann, G, & Mulder, R.H. (2011). Innovative work behaviour in vocational colleges: Understanding how and why innovations are developed. *Vocations and Learning*, 4(1), 63-84.
- Rupprecht, M., Mulder, R.H., Gruber, H. & Neumann, W. (2011). Fostering innovative behaviour and dealing with diversity in consulting teams. In: IPOB (Eds.): *The future of knowledge-intensive service work: theory and practice of managing human and organisational resources*. (pp 153-181). Marburg: Metropolis-Verlag.
- Birner, K, Gruber, H. & Mulder, R.H. (2011). Development of intercultural competence in the context of consultancies. In: IPOB (Eds.): *The future of knowledge-intensive service work: theory and practice of managing human and organisational resources*. (pp 183-201). Marburg: Metropolis-Verlag.
- Mulder, R.H. & Gruber, H. (2011). Die drei Seiten einer Medaille: Die gute Lehrperson im Lichte von Professions-, Kompetenz- und Expertiseforschung. In: O. Troitschanskaia (ed.): *Stationen empirischer Bildungsforschung: Traditionslinien und Perspektiven* (S. 427-438). Wiesbaden: VS Verlag.
- Rupprecht, M., Strasser, J., Mulder, R.H. & Gruber, H. (2011). Innovatives Verhalten in heterogenen Beratungsteams. In S. Dohrn, J.P. Hasebrook & M. Schmette (Hrsg.), *Vielfalt und Innovation: Strategisches Diversity Management für Innovationserfolg*. (S. 246-274). Aachen: Shaker Verlag.

- Mulder, R.H. (2011). Bevorderen van disseminatie van innovaties in het beroepsonderwijs: Een review op basis van theorieën en modellen over organisatieontwikkeling. 's Hertogenbosch/Utrecht: ECBO, pp. 130.
- Kahmann, K. & Mulder, R.H. (2011). Analysing feedback processes in organizations. A theoretical and empirical review and framework for the future. Forschungsbericht / Research report No. 6, Lehrstuhl für Pädagogik II / Chair for Pedagogy / Educational Science, University of Regensburg.
- Luger, B., & Mulder, R.H. (2010). A literature review basis for considering a theoretical framework on older worker learning. In CEDEFOP (Ed.), Working and ageing, Emerging theories and empirical perspectives. (pp. 59-73). Thessaloniki: CEDEFOP.
- Bauer, J., & Mulder, R.H. (2010). In search of a good method for measuring learning from errors at work. In M. Van Woerkom, & R. Poell (Eds.), Workplace learning: concepts, measurement, and application. (pp. 111-127). New York: Routledge.
- Mohe, M., Gruber, H., Kaiser, S., Mulder, R., Birner, K., Dorniok, D., Reindl, C., Rupprecht, M., Stolz, M., Sieweke, J. & Stollfuss, M. (2010). Rhetorik und Realität in der Unternehmensberatung. In Jacobsen, H. & Schallock, B. (Hrsg.), Innovationsstrategien jenseits traditionellen Managements (S. 307-317). Stuttgart: Fraunhofer Verlag.
- Zlatkin-Troitschanskaia, O., Beck, K., Sembill, D., Nickolaus, R., Mulder, R. (2010). Professionelles Handeln von Lehrenden in Qualifizierungs-, Selektions- und Allokationsprozessen: Forschungsstand und Forschungsdesiderate. In: Beck, K./ Zlatkin-Troitschanskaia, O. (Hrsg.): Lehrerprofessionalität – Was wir wissen und was wir wissen müssen. Lehrerbildung auf dem Prüfstand. Sonderheft, 14-51.
- Messmann G., Mulder R.H., Gruber H. (2010). Relations between vocational teachers' characteristics of professionalism and their innovative work behaviour. Empirical research in Vocational Education and Training, 2(1), 21-40.
- Mulder, R.H. (2010). Competence based training in polytechnics in Ghana: review. Regensburg: University of Regensburg.
- Mulder, R.H. & Luger, B. (2010). Evaluation des KESS Projekts. Eine Studie zur Zufriedenheit und zum Lernerfolg der Teilnehmer. Forschungsbericht Nr. 5, Lehrstuhl für Pädagogik II, Universität Regensburg.
- Messmann, G., & Mulder, R.H. (2009). Zusammenhänge zwischen Professionalitätsmerkmalen und innovativem Arbeitsverhalten. Ergebnisse einer Fragebogenstudie im Bereich beruflicher Schulen. Forschungsbericht Nr. 4, Lehrstuhl für Pädagogik II, Universität Regensburg.
- Messmann, G. & Mulder, R.H. (2009). Zusammenhänge zwischen Lernmotivation und Lernumgebungsmerkmalen an beruflichen Schulen. Jugendliche ohne Ausbildungsplatz und Auszubildende im Vergleich. Zeitschrift für Berufs- und Wirtschaftspädagogik, 105, 343-360.
- Zlatkin-Troitschanskaia, O., Beck, K., Sembill, D. Nickolaus, R. & Mulder, R.H. (2009). Perspektiven auf „Lehrprofessionalität“. In K. Beck, O. Zlatkin-Troitschanskaia, R.H. Mulder, R. Nickolaus & D. Sembill (Hrsg.), Lehrprofessionalität. Bedingungen, Genese, Wirkungen und ihre Messung (S. 13-32). Weinheim: Beltz.
- Mulder, R.H., Messmann, G. & Gruber, H. (2009). Professionelle Entwicklung von Lehrenden als Verbindung von Professionalität und professionellem Handeln. In O. Zlatkin-Troitschanskaia, K. Beck, D. Sembill, R. Nickolaus & R. H. Mulder (Hrsg.), Lehrprofessionalität. Bedingungen, Genese, Wirkungen und ihre Messung (S. 401-409). Weinheim: Beltz.
- Mulder, R.H., Harteis, C. & Gruber, H. (2009). Lernen von Lehrenden im Arbeitsprozess. In O. Zlatkin-Troitschanskaia, K. Beck, D. Sembill, R. Nickolaus & R. H. Mulder (Hrsg.), Lehrprofessionalität. Bedingungen, Genese, Wirkungen und ihre Messung (S. 567-576). Weinheim: Beltz.

Editor of books:

IPOB (Eds.) (2011). The future of knowledge-intensive service work: theory and practice of managing human and organisational resources. Marburg: Metropolis-Verlag. pp 348.

Zlatkin-Troitschanskaia, O., Beck, K., Sembill, D. Nickolaus, R. & Mulder, R.H. (Hrsg.), (2009).

Lehrprofessionalität. Bedingungen, Genese, Wirkungen und Messung. Weinheim: Beltz. pp. 756.

Mevrouw drs. K.H. Loggen

Mevrouw Loggen is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van pedagogiek, onderwijs en organisatie advies. Zij is directeur Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Holland West (SWV). Het SWV omvat alle scholen voor VO in Den Haag, Rijswijk en Leidschendam/Voorburg en heeft de taak om leerlingen die extra pedagogische of didactische ondersteuning nodig hebben, die ondersteuning te bieden. Daarnaast is het SWV verantwoordelijk voor de invoering van Passend Onderwijs. Voor deze visitatie heeft mevrouw Loggen onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1990-heden	Diverse managementtrainingen, opleidingen en cursussen op het terrein van personeel, financiën en beheer, leiderschap en organisatieontwikkeling.
1989	Vrouw en Management
1977 – 1982	Doctoraal geschiedenis, contemporaine geschiedenis, Rijksuniversiteit Utrecht
1972 – 1977	2 ^e graads lerarenopleiding Nederlands/Geschiedenis, St. Opleiding Leraren, Utrecht

Werkervaring:

2010 – heden	Directeur Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Holland West
2006 – 2010	Directeur Minkema College-vmbo, Woerden Integraal leidinggeven aan een vmbo-school van ruim 1000 leerlingen met 120 medewerkers. Onderwijskundig (pedagogisch, didactisch) beleid, personeels- en financieel beleid, kwaliteitszorg, academische opleidingsschool
2006	Interim directeur Internationale Schakelklas, Utrecht Opdracht: reorganisatie en inhoudelijke heroriëntatie
1995 – 2005	Directeur Meerstroom College, voor vmbo te Utrecht
1990 – 1995	Directeur 2 vmbo-scholen, Gemeente Utrecht
1983 – 1990	Lerarenopleider d'Witte Leli (HvA) Vakdidactica, docent vrouwengeschiedenis, stagebegeleider, stagecoördinator
1977 – 1983	Docent in het voortgezet onderwijs

Nevenfuncties:

- Lid ontwikkelgroep Eindtermen Geschiedenis en Staatsinrichting
- Auteur "Sporen" geschiedensmethode voor de basisvorming
- Projectleider Academische Opleidingsschool (Hogeschool Utrecht)
- Projectleider Rebound / Op-de-rails

Mevrouw N.M.B. Peters

Mevrouw Peters is ingezet als studentlid. Zij volgt de hbo-opleiding master Pedagogiek bij Hogeschool van Arnhem en Nijmegen in deeltijd, waar zij lid is van de Instituutsraad Masterprogramma. Mevrouw Peters is docent ROC Nijmegen; daarnaast is zij veldassessor en werkplekbegeleider voor studenten van de Lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn. Voor de docenttrainingen Wellness bij het Kwaliteitscentrum en ROC's in het land gebruikt zij een zelf ontwikkeld theorieboek. Mevrouw Peters is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is mevrouw Peters aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

Werkplekbegeleider LIO	HAN	certificaat
Master Pedagogiek	Hogeschool Nijmegen	studerende
Constructeur	ICE	certificaat 2009
Health& Wellness	Hogeschool Utrecht	certificaat 2009
Assessor	Kwaliteitscentrum UV	certificaat 2008
Schoonheidsspecialist	Voortgezette opleiding	Den Haag 1996
York college	Internationale opleiding	Engeland 1992
Docentopleiding	Jazz-dance	Arnhem 1988
Lerarenopleiding	Gezondheidskunde 2 ^o Graad	Nijmegen 1987
	Huishoudkunde 3 ^o Graad	

Werkervaring:

2012 – heden	Lid van Instituutsraad Masterprogramma HAN
2011 – heden	Landelijke docenttrainingen Wellness
2010 – heden	Veldassessor bij de Lerarenopleiding GZW
2008 – 2012	Kwaliteitscentrum UV ; expertgroep, EVC assessor, docent
2010 – 2011	Landelijke MBO-raad (vakgroep CGO examineren UV)
2008 – heden	Docent ROC-Nijmegen
2007 – 2008	Docent ROC A12 te Ede
2007	Docent te Stevensbeek (VMBO)
1995 – 2007	Eigen schoonheidssalon te Boxmeer
1990 – 1993	Dansdocent in Engeland (avonduren)
1992 – 1993	Eigen schoonheidssalon in Engeland
1987 – 1990	Dansdocente bij Steps Dance Centre (avonduren)
1988 – 1990	Vestigingsmanager Free-Lance uitzendbureau

Werkzaamheden bij ROC Nijmegen

- Verzorgen van theorielessen: anatomie, pathologie, theorie van de praktijk
- Ontwikkelen van theoretisch lesmateriaal voor nivo 4 en nivo 3
- Zelfstandig opzetten en coördineren van nieuwe opleiding nivo 4 (gestart per 1 febr. 2010)
- Ontwikkelen OER en lesplannen CGO nivo 3 en nivo 4
- Construeren van theorie examens voor nivo 3 en nivo 4
- Construeren van Proeve van Bekwaamheid Allround
- Examineren/assessen van praktijkexamens op school
- Begeleiden collega's vakinhoudelijk nivo 4
- Studie loopbaan begeleider

- Docent LLB
- BPV begeleider
- Werkplekbegeleider voor studenten van de Lerarenopleiding Gezondheidszorg en welzijn

Mevrouw ir. M. Dekker-Joziasse, NQA-auditor

Mevrouw Dekker is ingezet als NQA-auditor. Zij heeft ruime ervaring met visitaties in alle sectoren van het hbo en in het wo. Zij bezit auditorkwaliteiten vanwege jarenlange visitatie-ervaring en heeft cursussen gevolgd bij Lloyd's, daarnaast verzorgt zij trainingen over het visitatie- en accreditatiestelsel voor auditoren hoger onderwijs. Haar kennis van het hoger onderwijs is ondermeer ontstaan door docentschap WU en onderwijskundige cursussen. Mevrouw Dekker heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1983 – 1989 Opleiding Tuinbouwplantenteelt, Wageningen Universiteit
 1977 – 1983 VWO, Christelijke Scholengemeenschap Walcheren te Middelburg

Werkervaring:

2004 – heden NQA: senior auditor, adviseur en accountmanager
 1995 – 2004 Beleidsmedewerker afdeling Kwaliteitszorg, HBO-raad, 7 visitatietrajecten in diverse sectoren/domeinen van het hbo.
 1991 – 1995 Toegevoegd docent Wageningen Universiteit, vakgroep Tuinbouwplantenteelt, belast met onderwijsontwikkeling
 1990 – 1991 Adviseur bij Tuinbouwkundig Adviesbureau

Cursussen:

Training Auditor Hoger Onderwijs, oktober 2003, NQA i.s.m. Lloyd's Register
 Tweedaagse cursus Interne Kwaliteitsaudits, december 2002, Lloyd's Register

Bijlage 4: Bezoekprogramma

27 november 2012

Tijd	Programmaonderdeel	Deelnemers
12.30-13.30	Lunch en kennismaking	Panel
13.30-18.30	Voorbereiding en materiaalbestudering <ul style="list-style-type: none"> • Studiemateriaal • Studentmateriaal • Alle door NQA en de opleiding geselecteerde afstudeerproducten Rondleiding (½ uur, tijd in overleg)	Panel

28 november 2012

Tijd	Onderwerpen	HvA vertegenwoordiging:
08:00	Inloop & ontvangst	
08:30-09:15	Blok Inhoud 1: Afstuderen	Onderzoeksdocenten: <ul style="list-style-type: none"> - dr. S. Huijbregts, docent onderzoeksmodule 3, oz-begeleider en -beoordelaar, coörd. Oz-lijn, lid KernOpleidingsTeam - dr. R. Reumerman, docent ozmodule 1 en 2, oz-begeleider en -beoordelaar, Lid toetsbeoordelingscommissie - dr. B. van Veldhuizen, docent module Adviseren en Begeleiden, profilering Leren & Innoveren, oz-begeleider en -beoordelaar, Hoofddocent, coördinator profilering Leren & Innoveren, lid KernOpleidingsTeam - dr. J. Wetterling, oz-begeleider en -beoordelaar Werkveldvertegenwoordiging: <ul style="list-style-type: none"> - S. de Kreij, Regiodirecteur Wellantcollege
09:25-10:10	Blok Inhoud 2: Afstudeerfase	Alumni <ul style="list-style-type: none"> - A. Eggink, Med, Adjunct directeur basisschool de Achthoek, 13-07-2011 - J. van 't Wout, Med, Coördinator onderwijsondersteuning Wellentcollege, 13-08-2012 Studenten afstudeerfase <ul style="list-style-type: none"> - D. Bosch, pabo, HvA, Jaar 2, afstudeerfase - S. Mos (afwezig door ziekte), Voorlichting, Publiciteit en Informatie (Tweedegraads Maatschappijleer), Hogeschool Holland, Jaar 2, afstudeerfase
10:20-11:05	Blok Inhoud 3: Curriculum	Studenten <ul style="list-style-type: none"> - D. Bosch (jaar 2), pabo, HvA, Jaar 2, afstudeerfase - S. Mos (jaar 2) (afwezig door ziekte), Voorlichting, Publiciteit en Informatie (Tweedegraads Maatschappijleer), Hogeschool Holland, Jaar 2, afstudeerfase - E. Wendel (jaar 1), Cultuur & Beleid (Tweedegraads Geschiedenis), Hogeschool Holland, Jaar 1 - E. Hamelinck (jaar 1), SPH, Hogeschool Leiden, Jaar 1

Tijd	Onderwerpen	HvA vertegenwoordiging:
11:15-11:45	Blok Inhoud 4: Werkveld	<ul style="list-style-type: none"> - Werkveldvertegenwoordigers - drs. M. Bosdriesz, Adviseur bij M&O groep (onderwijs en zorg) - drs. R. Kuper, Kerndirectielid VO RSG Enkhuizen - C. Daansen, Directeur Nova Academie, ROC Nova College
11:45-13:00	Lunchpauze Overleg / bestuderen materialen	
12:30-13:00	Inloopsprekuren studenten	Geen opkomst
13:00-13:45	Gesprek met docenten en lectoren	<p><i>Docenten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. B. van Veldhuizen, docent module Adviseren en Begeleiden, profilering Leren & Innoveren, oz-begeleider en -beoordelaar, Hoofddocent, coörd profiering Leren & Innoveren, lid KernOpl.Team - drs. J. Tak, Coörd profiering Onderwijs en zorgarrang., SLB, lid KernOpl.Team - D. Collignon, MSc, Docent profiering Onderwijs en Zorgarrangementen - C. van Mourik, MSc, Docent Module Beheer en Beleid - drs. M. Ypma, docent module Adviseren en Begeleiden, SLB, lid KernOpl.Team - dr. S. Huijbreghts, docent ozmodule 3, ozbegeleider en -beoordelaar, Coörd ozlijn, lid KernOpl.Team - M. Dozy, MSc, Docent Onderzoeksmodule 1 <p><i>Lectoren:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. J. van de Waals, Lector VMBO, Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding, docent Module Beheer en Beleid - drs. M. Snoek, Lector Leren & Innoveren, Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding
13:55-14:40	Gesprek met management	<p><i>Management</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - M. Freriks, domeinvoorzitter Onderwijs en Opvoeding - drs. P. Smulders, manager ma-opl en Kenniscentrum Onderwijs&Opvoeding - drs. B. Langelaan, opleidingscoördinator master Pedagogiek
14.50-15.35	Blok Borging	<p><i>Examencommissie masteropleidingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - drs. L. Zijlstra, voorzitter - dr. L. Kubbe, lid - drs. B. Langelaan, lid <p><i>Toetsbeoordelingscommissie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. R. Reumerman, lid <p><i>Opleidingscommissie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - J. van 't Wout, Med, voorzitter 2010-2011 - D. Bosch, voorzitter 2011
15.35-17:00	Beoordelingsoverleg panel NQA	
17.00-17.30	Terugkoppeling	Mondelinge terugkoppeling

Bijlage 5: Bestudeerde documenten, ter inzage visitatiedag

Basisgegevens
Kritische Reflectie masteropleiding Pedagogiek, okt 2012
Kwantitatieve gegevens ma Pedagogiek Studentenadministratie; Pijplijngrafieken ma Pedagogiek (31-08-2011)
Karakteristiek van de opleiding
Opleidingsplan Master Pedagogiek 2011-2012
Domeinplan 2008-2012
Domeinconvenant 2011-2014
Masterconvenant 2012-2013
Organogram (03-07-2012)
Adviesrapport NQA (oktober 2007)
NVAO-besluit tot accreditatie (14-04-2008)
Standaard 1
Rapportage interne audit 2012
Notulen studiemiddagen team vaststellen eindkwalificaties (2010-2011)
Bijlage 1 KR: set van eindkwalificaties (S1.1)
Bijlage 2 KR: Kwalificatieraamwerk eindkwalificaties i.r.t. Dublin-descriptoren (S1.2)
"Bouwstenen voor opleiden"
Opleidingsplan Educatieve Masteropleidingen 2010, Bijlage I
Master Pedagogiek: grensverleggend. Beleidsnotitie HBO-master Pedagogiek (juli 2012)
Profielen ter inzage: SBL competenties wet BIO (2004) Competenties HBO pedagoog (ba Pedagogiek HvA)
"Vele takken een stam", Sectorraad Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs 2008
Verantwoording eindkwalificaties Profilering Leren & Innoveren, Bert van Veldhuizen
Notulen focusgesprek (03-07-2012)
Adviesrapport Commissie Toekomstbestendig Hoger Onderwijs Stelsel (april 2010)
Notulen VAR (26-03-2012)
Notulen bespreking focusgroep
Standaard 2
Intakeprocedure Master Pedagogiek 2012-2013
Studiegids Master Pedagogiek 2012-2013
OER Masteropleidingen 2012-2013
Modulehandleiding Studieloopbaanbegeleiding/reflectie 2012-2013
Handleiding praktijkdossier
Modulehandleiding Adviseren & Begeleiden 2012 en Beheer & Beleid 2012-2013
Modulehandleiding Leren & Innoveren 2012
Modulehandleiding Profilering Onderwijs en Zorgarrangementen 2012
Borging in de onderzoekslijn Master Pedagogiek
"Onderzoek in het Onderwijs van de HvA" (januari 2012)

Uit: "onderzoek in het domein Onderwijs en Opvoeding, visie, programmering en structuur" (maart 2010)
Modulehandleiding Afstudeeronderzoek 2012-2013
Afstudeerbundel Master Pedagogiek (12-10-2012)
Internationaliseringsbeleid DOO (17-11-2011)
Literatuurlijst master Pedagogiek
Bijlage 8: Kwalificaties docententeam
Cv's docententeam
Vlootshow Master Pedagogiek
Representatieve selectie uit het studiemateriaal:
- Readers, boeken;
- Moduleboeken en handleidingen/ studiewijzers;
Projectopdrachten, onderzoekopdrachten, studentproducten.
Toegang tot de elektronische leeromgeving
Standaard 3
Toetsbeleid Master Pedagogiek 2012
Artikel van Earl, 2003: link
zie voetnoot 47
Link intranet Toetsmatrices in de modulehandleidingen
Procedures van de masteropleiding HvA DOO
Procedure afhandeling OER 2011-2012;
Zie voetnoot 29
G3.06: Procedure eerste en tweede beoordeling onderzoeklijnen Studiegids Master Pedagogiek 2012-2013
Overzicht afstudeerwerken 2010-2011; 2011-2012
Selectie 4 afstudeerproducten
Aanvulling 11 afstudeerwerken
Representatieve selectie van:
- Toetsopgaven;
- Feitelijk gemaakte toetsen, werkstukken, opdrachten, beroepsproducten, Inclusief beoordelingen.
Overige informatie
Verslagen commissies en organen
VAR, focusgroep
KernOpleidingsTeam (opleidingscommissie)
Examencommissie
Opleidingscommissie
Studie- en teamdagen
Evaluatieonderzoeken en verbeterplannen
Evaluatieresultaten, verbeterplannen,
Module-evaluaties 2011-2012 en recente evaluaties 2012-2013
NSE, STM en ATM rapportages met verbeterplannen

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Uit de lijst afstudeerstudenten van de laatste twee cohorten is een steekproef genomen gestratificeerd naar eindcijfer.

Alle vijftien werkstukken zijn voorafgaand aan het visitatiebezoek digitaal beschikbaar gesteld. Het panel heeft vier werkstukken vooraf gezamenlijk beoordeeld en de overige elf werkstukken onderling verdeeld en waar nodig bij twijfel laten meebeoordelen door een tweede panellid.

<i>Studentnummers:</i>	<i>Uitbreiding steekproef:</i>
500606596	500022201
500607591	500621862
500608420	500132300
500103581	500232783
500536561	500103059
500539932	500627739
500540470	500622496
500619210	500630106
500104118	500627478
500621608	500606266
500621311	
500430030	
500070019	
500539896	
500608432	

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de

Opleiding: hbo-master Pedagogiek

Instelling: Hogeschool van Amsterdam.

Visitatie datum: 27 en 28 november 2012

Ondergetekende: . . .

P. H. Smulders

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: . . .

Opleidingsmanager Masteropleidingen

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'P' followed by a long horizontal stroke.

Datum:

26/03/13

